

№ 1.

EESTI

LAUPÄEVAL,

13. JAANUARIL 1923.

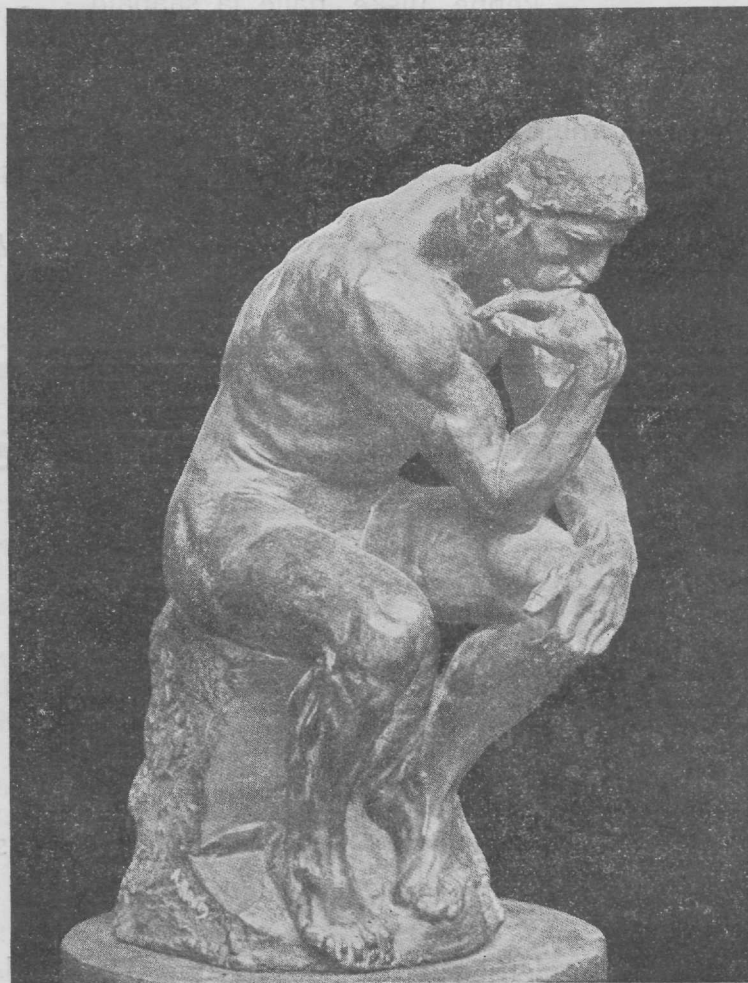
SPORDILEHT

6
MAM
BER
6

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

AUGUSTE
RODIN

St. A. Rodin's
Eesti NSV
Rahvuslik

Sp. 11.557

EP4589

MÖTLEJA

Kui suur kujur inimese keha modelleerib, ei kujuta ta ainult muskulatuuri, vaid ka elu, mis seda soendab . . . ja veel enam kui elu . . . jõudu, mis teda vormind ja talle ilu või tugevust, meeldivust või taltsutamatu tuld kinkind.

(A. Rodin : „Kunst“).

Suure kunstniku surematus teoses on sümbolset väljendust leidnud igavene vastolu keha ja vaimu vahel. Heitlev vaim püüab atleetiliku keha kohutava raskusega muljuda, purustada . . . Meile sportlastele ja kogu inimkonnale põlevaim, lahendust otsiv probleem — vaimu ja keha vastastikune suhtumine.

HIND 30 MARKA.

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kõnetraat 187.

Kõnetraat 187.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.

Ladu: Rütli tän. № 9.

Soovitab odavate hindadega hooajaks:

Uiske igas sordis ja numbris, suuski, suusasaapid, spordikelke, suusk-kelke, hokkey jaoks: keppe, uiske, palle ja saapid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täielikud võimlemissaalide sissesäded.

Eelarved ja plaanid maksuta

Esitaja Tallinnas o.-ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü. „ESTO“

TALLINNAS, PIKK TÄN. 47.

Soovitab talviseks hooajaks:

Uiske, suuski, hokkey- palle ja keppe, suusa- saapid ja -mäaret, liu- ja tõukekelke.

Võimlemiseks: abinõusid, kingi ja riideid.

Pääle selle on ladus välja- ja kodumaa sportline kirjandus.

A.-S. Balti spordiriistade vabriku esitus.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIIKMED: LEOPOLD TÖN SON, WILLIAM FISKAR JA JOHANN KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:	TOIMETUS JA TALITUS:	KUULUTUSTE HINNAD:
TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK	TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.	TERKSTI EES . . . LHK. 6.000 MK.
1/2 " " " 275 "	KÖNETRAAT 700, POSTKAST 70.	TEKSTIS . . . " 8 000 "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 "	—	TEKSTI JÄREL. " 4 000 "
ÜKSIKUMMER . . . 30 "	EESTI SPORDILEHT	LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VÄLJAMAAL POOLE KALLIM.	ilmub iga	VASTAVALT NENDE
	15-daks ja 30-daks kuupäevaks.	SUURUSELE.

Nõ. 1.

Laupäeval, 13. Jaanuaril 1923 a.

IV. aastakäik.

Eesti Spordileht

algab käesolevaga oma neljandat aastakäiku, mille puhul toimetuse tarvilikuks peab lugejate poole pöörata järgneva lehe juhtimist kandvate põhimõtete selgitusega:

Eesti Spordileht valgustab objektiivselt kõiki sportlasi sündmusi ja voolusi kodu kui väljamaal ja hindab neid. Teadete värskuse mõttes vast läheb tal võistlus raskeks ajalehtedega, kuid temas leiavad sündmused laiemat asjatundlikku käsitamist ja on saadud otsekohestest allikatest.

Eesti Spordileht püüab olla käsiraamatuks või leksikoniks sportlastele, tuues teaduslisi töid, niihästi originaalseid kui tõlkeid spordist ja temaga lähedalt suhtuvatelt aladelt, arvustada kodu kui väljamaal ilmuvat sportlist kirjandust — sellega süvendada sportlaste teadmisi.

Eesti Spordileht, olles Spordi Keskliidu häälekandjaks, toob selle kui ka temale alluvate liitude poolt maksmapandud määrusi ja teateid kodumaa spordiseltsidest.

Eesti Spordileht toob ülevõtteid, joonistusi ja karrikatuure kõigist Eesti kui ka väljamaa sportlastest ja sportlistest sündmustest.

Eesti Spordileht annab ruumi kõigile avaldamiseks saadetud kirjutustele ja vastulausetele, mis mitte isiklist laadi ei kannu ja kõlbliste mõistete vastu ei käi, siiski piirates neid ruumi ulatusega.

Eesti Spordileht püüab arendada omapärast, meie oludele vastavat spordiajakirja tüüpi, kanda hoolt tema maitserikka välimuse kui ka hää sisu ja mitmekülgsuse eest.

Toimetuse.

„Gladiatorlik sport“.

H. T.

Soodne ala spordi edenemiseks on suurlinn, ainult säääl on inimesed sedavõrd ratsionaliseerund ja mehaniseerund, et suudavad täiel määral modern-sporti, sportlist spetsialiseerumist ja rekorde mõista ja täie kiindumusega sportida. Suurlinnalasele on sport täiesti arusaadav tema praegusel kujul ja ainult niisugusena ettekujutatav. Modern-sport on suurlinnalase loodud, nagu kogu praegusaja kultuur ja sääält edasikantav, kui kunst, mood või kõik muu. Spordis tuksub suurlinnalase kärsitu vaim, hõljab suurlinnalase hingeõhk, vastukaaluks äärmusele sääda äärmust, võimalikult vähese aja ja jõuga saavutada võimalikult suurt, kiirustada, rutata . . .

Olen mõtelnud ja leidnud, et siin vast on selle vastolu põhjus peidetud, mis meil vanemas põlves spordi vastu valitseb ja siit algavad juured meie sportliste iseäralduste ja väärnähtuste mõistmiseks. Meie kultuurelu on küla või aleviajajärgus. Meil on veel küllalt matsilikku tusedust ja tervit; meil ei ole tarvidust mingi kehakultuuri järel, meie ei ole veel suutnud maa küljest lahtirabeleda, eeterliseks, õhuliseks muutuda, et hirm algab kadumise eest ja tarve tekib ennast maaga, loodusega kindlamini ühendada, meie „puhaskaal“ on 5—6 puuda, astume et maa mütsub. Meie alles unistame suurlinnast, tema pilvelõhkujast, tulestikust, maa-aluseist ja — päälseist raudteist, oleme vaimustud tema välisest koorest, tundmata tema sisemust, elu. Meie ei mõista veel hinnata välisriikide energilisi sammusid spordi alal, ohverdatud miljonisi, asutatud koolisi, suuri võistlusi ja neid vaatama kogunud rahvahulki. Me ütleme: Jumal tänatud, et meie rahvas veel nii toores ja rikutud pole. Meil pole tarvidust valitsuses tuntud veel spordiministeeriumi järel. Ka meie kunstnikud, poeedid, kes maalivad-laulavad suurlinna, ei mõista veel sportlasi.

Oleme väike rahvas elame omis linnades ja küldes sooservadel ja metsaveerudel vaikselt omaette isaisade kombel. Kas peame meie selleks jääma? Kas peame igavesti laulma kiidulaule sarnasele kodumaale ärkamisaja viisidel, kas peame igavesti rahulduma oma kitsaropaliste ja „trammidega“, kas peame igavesti koonutama omis majaurtsikuis ja

sulpsima koodist saadik poris? Kas peame rühkima lõpmata selles kõsterlik-sahkerdajalikus vaimus. Ei, meie rahva iseolemine nõuab, et meie teistega sammu peaksime, järele püüaksime, laenaksime, üle võtaksime, muidu läheneme kadumisele ja lained löövad üle meie päade kokku . . .

Kui suurlinnalane püüab suursaavutust sellepärast, et kindlamini ennast spordiga siduda ja kõdunemisele vastupanna, oleme meie üldist evolutsiooni kaasa tehes ja kultuurrahvaste huvidega kokku puutudes, pärandanud spordi välise kesta ja täitnud teda instinktiivselt sisuga, mis meie hingetarvidustele vastab, olgugi erinedes tema avaldustes põhjalikult tema sünnitajaist, spordirahvusest, näit. inglased.

Meie püüame igakülgse täienemise poole, meie püüame näidata, et meie edeneme, teistele meeldetuletada, et meie elame. Eks tunne meie rõõmu ka sellest kui mõni tõusik enesele Berliinis maja on ostnud, Ilbak Budapestis või Berliinis tantsinud, Tuglase novella läti-või soomekeelde tõlgitud ja eks kõdista see, olgem avalikud, meie rahvuslase tunde päkaalust magusalt, kui Klumberg ilmarekordi on pannud. See sunnib ometi meie nime nimetama.

Nii siis, kui ei ole meie eluliselt veel sedavõrd üleküpsenud, kõrbenud, et tarvitaksime kunstlikku värskendust spordi näol, kui ei ole meie veel sedavõrd täiskasvanud, et spordil meie sisemises elus oma kindel ase oleks, sport meie „mina“ lahutamatu osa, meie mõistuse kriteeriumiks ja tunnete distsipliiniks oleks, siis omab sport meie kohta siiski „välispidise“ tähtsuse ja väärtuse rahvuslase. Selles mõttes harrastavad teda minu arvates Skandinaavia ja mitmed teised väikerahvad, ja nad on omandanud spordirahvaste autoriteedi.

See on ka väga tänulik tööpõld noortele, degenerereerumata rasvustele, nende looduslik värskus ja jõud võimaldab neile hõlpsamini suuri saavutusi. Minu arvates püütakse meil ilmaaegu seda tendentsi katte all hoida, — ka täiesti ühekülgne sportimine, kihutatud auahnusest, huvist asja vastu ja kodumaa-armastusest on austamisväärt. Tema iseloom on, sportida võimalikult intensiivselt mitte selleks, et tervet keha luua ja elu alal hoida, vaid selleks,

et tervet keha arendada, sundida võimalikult teravalt omi võimisi avaldama, et oma tegevusiha rahuldada ja rahvuslist tunnet ja uhkust tõsta. Meie võime ka sporti selleks harrastada, et „gladiatore“ kasvatada, vikingisi, nagu rootslased oma sportlaste kohta ütlevad. See oleks muidugi kui sportline väärnähtus mõistuse kriitika ees, otstarbetu suurrahvusele, kuid täiesti õigustatud väiksele tõusikrahvusele oma iseolemise kindlustamiseks, ja sellega ka vabandata.

Ma arvan, ka see „gladiatorlik“ vool oma hüvede ja pahedega võib ja peab Eestis

harrastamist leidma, vähemalt senni kui oleme kultuuriliselt tõusnud teistega ühe kõrgusele, kui on sündinud meil oma suurvaimud kes kinnitavad Eesti nime teisiti teiste rahvaste kõrvale. Ei karda norralased, rootslased ja soomlased sellest mingit kahju, miks peaksime siis seda meie, kel selle läbi ainult võita on. Hinnakem ka gladiatore, kes andnud oma armastatud spordialale ja püüavad oma kodumaa vastu sel teelgi lugupidamist äratada.

1.1.1923.

Spordi sotsioloogia.

Dr. H. Risse samanimelisest broshüürist

(Järg. Vaata E. Spordil 1922 a. № № 40—41, 42—43)

Sportlise liikumise analüüs.

Kui meie inimkonna ühiselamise vormide — ühiskond, seltskond (Tönnies*) — mõistesse süveneme, näeme et sport ainult seltskonnas arenemisvõimeline on. Leidub ju muidugi ka mõni üksik nomaad, kes ratsutamisest, või mõni üksik kalur, kes õngitsemisest püüab sporti arendada. Need inimesed ei harrasta aga sporti meie mõistes, sest sääl puudub see ratsionaalne alus, mis meieaegse spordile omane: saavutuse mõõtmine, korralik treening ja rekordipüüd. Kunni teise punktini puudusid need nüüdisaja kehalise tegevuse tundemärgid ka antiikspordis ja see on põhjus miks ma selle modern sõna tarvitamisel tolle kohta hoiatusega esinesin. Ühiskondlikes elamistingimustes, nagu näit. küla praegugi, on sport küll mõeldav, kuid raskest teostatav. Sport vajab seltskonda. Ta on selles üks inimesi ühendavatest elamisvormidest. Individuum, liig nõrk üksinda oma ideede läbiviimiseks, ühineb teiste enesesarnastega, sihtide saavutamiseks, mis ühelt poolt liikumises eneses peidetud ja hulka nõuavad, teiselt poolt väljaspool seda asuvad ja tarvidust omavad üldseltskonna abstraktumile teatud huvigrupi seisukohta soetada. See on, mis enamjagu (mitte kõiki) praegusi ühinguid sellesarnastest ühiskondlikes suhetes eraldab: siht—orienteerumus. Leidub ka praegu sünni—orienteerumusega ühinguid, nagu

kirik või modern riik või üldseltskond ter-
vikuina*).

Differentseerumisprotsessis kaovad aga need ürgsidemed; ürgpiirkondadest, millesse inimesed asetatud, löikuvad läbi ikka uued ja uued piirid, piirates mitte sünni—orienteerund vaid siht—orienteerund inimesi. Iga inimest läbistavad tänapäev hulk sarnaseid piirkondi; mida enam neid tõmmatud seltskonda, seda differentseeritum on seltskond. Kõik inimesed aga—see on päämine—seisavad teistega ainult siis ja sedavõrd ühenduses, kuidas nad teatud piirkonna tasapinnale asetuvad. On üldiselt mõeldav ja ka tegelikult enamasti nii, et inimesed, kes niisugusesse teatud siht—orienteerumus—piirkonda kuuluvad, üks teisest ainult seda teavad, mis otsekohe selle eesmärgile relevantne (tähtis) on, mitte midagi aga inimesest, kes teise piirkonda kuulub. Inimeste juures, kel suured huvid, on see väga vähe, inimeste juures, kelle huvid teatud piirkonnaga piirduvad, väga palju, vist kõik.

Ses mõttes on kõik sportlised ühingud siht-ühingud. Nad tekivad ühise huvi põhjal, püüdmata mingi kaugema poole. Nad omavad ses esimeses staadiumis, kus veel mingite plaanide läbiviimist ei käsitata, palju sarnasust sõbraliku seltskondsusega. See muutub aga spordi ratsionaliseerumise-
suga. Jooksja ei rahuldu enam mätliku muruga, rattasõitja maanteega, ujuja lah-

*) Gemeinschaft — Gesellschaft.

*) Zweckorientiertheit u. Herkunftsorientiertheit

tise jõeveega. Suurel määral tekib see püüdest ühesarnaseid võistlustingimusi — väljaarvatud muidugi kliimaatilised tingimused — mitmel pool soetada; ainsam võimalus rekordide säadmiseks ja mõõtmiseks.

Sarnane ratsionaliseerimine muudab sportlised ühingud kõigepäält siht-ühinguiks, mis rahalisi tagatise soetavad, mida üksikud teha ei suuda. Spordi ala on seega — nagu ka veel eelpool tulevast seletusest järgneb — suurlinn. Siin on modern seltskonna vorm kujustund. Ainult siin elavad inimesed üksteisele nii ligi, nõnda öelda läve läve kõrval, ja ühis-

kondlised suhted võimalikult vähesel määral esile pääsevad. Edasi pakub ta oma võimsa inimeste kuhjamistungiga võimalikult väiksele maa-alale ühelt poolt võimalust, mitmesuguste sihtide üle paremini selgusele jõuda ja ennast kiiremini ettevalmistada, kui see muidu oleks, teiselt poolt, suuremat väljavahetust, sest et suuremate rahvakogumuste puhul teatud tegevusalale ikka enam huvitatuid langeb.

Päämine punkt aga, millest terve liikumine juurdub ja vastolusse asetub nii hästi antiikaja kodanlise gümnaastikuga kui ka keskaja aristokraatlise turniirkungiga, on teistsugune. Nimelt tugeb ta jao-

kondliste suhete poolest vaadeldes, nii kaugel; ainult siin maksab täiel määral ratsionaliseerimus, mehaneerimus ja taksometriseerimus (Sombart), mille lätena üldsport nii teravalt väljendub. Maal ja ka väikelinnades mõistetakse üksteist vastamisi, s. o. teatakse üksiku sisemist olemust ja väärtust. Üksik omab individualiteeti. See puudub aga üksikul — muidugi vaadates teiste seisukohalt — suurlinnas. Siin ei oma näit. kaupmehe silmis teatud isik mingit sisemist kvaliteeti, ta hindab teda ainult kui hääd või halba kaubatarvitajat hääd või halba maksajat. Elukutses hinnatakse jälle palgateenijat sedavõrd, kui osav ta teatud oskuse läbi viimises on. Makstakse tariifi järel; tööandjaga, kes enamjagu üksik isik ei olegi, vaid abstraktne mõiste, ühisus, ei seo töötajat päälle puhtorganisaatorliste küsimuste midagi.

Suurlinn on seega väiksel määral selskondlise idee realiseerumus, milles ühis-

tusele, kapitaal — töö, mida juba 100 aastat kui kapitalistlike süsteemi sügavaima vastolu-tagajärjetalt püütakse väita. Meie näeme, et need väitajad vastolu kui juba olemasolevat võtavad; ja tulemust neile tuntud harilikkudele tuletamisteedele juhiavad. Vastolu selles süsteemis on aga palju sügavam: ta on masina ja inimese vastolu. „Masin“ siin laiemas mõistes; ka bürootegevus, tööjaotus kuulub sinna. Põhipaneva tähtsusega, ei ole mitte asjaolu, et tootmisviisi ained töötajate valdamises ei seisa, vaid paljulenam see, et need tootmisviisi ained tööjaotuse printsiipi tingivad ja see printsiip töötajatele kunagi tootmisviisi täielikku valmistaamist ei võimalda vaid ainult osalist. Teravalt tungib esile sarnase tootmisviisi isoleerimise loom. Ta hävitab masendavalt individuaalset loomingu ja sunnib skeemi omaks võtma.

(Järgneb).

Ilma suurim jooksja.

Ikkagi Hannes Kohelmainen.

L. Pihlaka järel „Suomen Urheilulehti”st.

1500 m.	Nurmi	3:59,8	Hannes	4:08,7
1609 "	"	4:13,9	"	4:34,1
2000 "	"	5:26,3	"	5:38,0
3000 "	"	8:28,4	"	8:36,9
5000 "	"	14:35,3	"	14:36,6
10000 "	"	30:40,2	"	31:20,8

Arvud räägivad „selget keelt.“ Eeltoodud võrdluse põhjal tuleks siis otsustada, et kõigi aegade suurim jooksja pike-

Harilikult ei võeta sportlaste hulgas küll arvesse neid olusid, milles asjaomased on elanud ja harjutanud. See, et enamasti igaüks elab oludes mis küllalt tarviliselt ei võimalda temale edenemist, ei tähenda veel, et ta hõlpsamates oludes paremini edeneks. Sellevastu, hõlpsamad olud meelitavad ennemini laisklemisele.

HANNES KOLEHMAINEN

matel keskmadel on Paavo Nurmi, kuna Hannes Kohelmainen kõlbaks vast tema kingapaelte lahtipäästjaks, kuidagi aga mitte nende kinnitajaks.

Kui oleks tarvis vastata küsimusele: kes on jooksnud kiiremini ülaltoodud maad, ei saaks muud vastust olla kui Paavo Nurmi. See aga ei tähenda veel seda, et teda ka kõigi aegade suurimaks jooksjaks või ka sportlaseks peaks tunnistama. Sarnast küsimust vastates peab arvesse võtma esiteks olusid, milles võrreldavad kangelased on valminud, siis olusid, milles saavutused on tekkinud, ja lõpuks teatud määral võimalusi, mis kumbki soodsamais oludes oleks võinud näidata jne.

Hannese ja Nurmi võrdlusel ei tarvitse sarnast vahet arvesse võtta. Mõlemid on sarnast liiki sportlased, kes igasugustes oludes võivad areneda häiks. Nurmil on nad siiski võrdlemisi paremad olnud enne ja päale Äntverpeni kui Hannesel enne ja päale Stockholmi. Nurmi võis vabamalt ja kindlustatumana väliste murede vastu harjutada aastail 1919—1920 kui Hannes aastail 1911—1912. Püsites Soomes ja ainelisest küljest ikkagi mureta, on ta võinud takistamatult edeneda, nii et ta 1922 aastal märksa parem oli kui 1920 aastal. Teisiti Hannes. Hõlbus elu Ameerikas ongi vaigutanud tema edenemist. Oleks ta kodus jatkanud harjutamist sarnastes

oludes nagu Nurmi pääle Antverpenit, oleks 1913—1914 a. saadud näha tagajärgi, mida praegugi oleks vaadatud lahise suuga.

Ka ei saanud meie 1912 a. näha, misguseid saavutusi tõelikult Hannes oleks võinud püstitada eriti selleks ettevalmistatuna ja puhanuna, mitte väsinult ja järjestikku, nagu olümpiaadi-nädalal 1912 aasta heinakuus.

Tuletame meele andmeid Hannese võrdlematuist kangelassaavutustest nende tekkimise järjekorras.

Pühapäeval 7. juulil kl. 9 hommikul võitis Hannes eeljooksus kergelt 10.383 mtr. ajaga, mis vastab 10.000 meetrile 32.30; üks ring oli lastud liialt jooksta.

Esmaspäeval 8-dal oli 10.000 mtr. lõpujooks. Hannes läheb vedama kiire tempoga. 1500 mtr. läheb 4.11. Hoog oli liig. 2000 mtr. paigus hakkasid teda püüdma ingl. Scott ja rootsl. Karlsson. Hannes aga tõmbas enese uuesti lahti ja lisas hoogu. 5000 mtr. vaheaeg oli üllatav — 15.11,4. Selle järel ei olnud tal enam tarvidust kiirustada. Igatahes oli aga seegi jooks küllalt väsitav, sest kraadiklaas näitas 25—28 pügalat. Esimese poole liialdase kiiruse tõttu tuli sooml. Stenroos, kes igatahes sellele kohale poleks tohtind pääseda, kolmandaks hää lõpupingutusega, mille eest ta tänu võlgneb Hannesele.

Kohastes tingimustes oleks Hannes sel ajal jookstes üksi või Bouiniga, pühkinud 10.000 mtr. rekordi Nurmi eest. Tuleb tähele panna, et Hannes halval Eläintarha rajal Helsingis kõva tuulega oli jooksnud 31.47,5, jättes venda Tatut, 1912 a. Tatut, 1½ minutit maha.

Heinakuu 9. päeval jooksis Hannes hooltumalt 5000 mtr. eeljooksus ja võitis selle ajaga 15.38,9; ameeriklane Bonhag oli võitnud eeljooksu 15.22,6, ameerikl. Scott teise 15.23,5 ja Karlsson kolmanda 15.34,6. Ja siis astus esile Jean Bouin, välimuse poolest raidkuju, iseteadvalt ja uhkelt. Eeljooksu ajaks tuli 15.05, tollekindne ilmarekord. Igaüks mõistis, et sel mehel on suurel määral jõudu tagavaraks ja hääd väljavaated järgmiseks päevaks. Staadionilt lahkudes pöörasin prantslaste poole. „Mida teie arvate Bouinist“ — küsiti minult õnneliku sädelusega silmis ja võidujoovastusega hääles. „Ta on muidugi hää, kuid homme päev näitab kes on kõige parem“, vastasin ma.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A. Kukk, Helsingis.

Oli teada, et Hannes on väsinud kolmepäevase töö järel. 10-nes heinakuu päev. Oldi vaevalt pool ringi jookstud, kui päältvaatajana märkas, et Hannes meesteparves jookseb vaevaselt, ja pidasin võistluse kaotatuks. Kellad tõendasid seda neile, kel meeles oli Hannese vaheajad 10.000 mtr. jooksus. Sääli oli ta sõbralikus jooksus lasknud esimene 1.500 mtr. 4.11. Nüüd kus oli otsustav võistlus läks esimene 1500 temal 4 19! Ja selle nõrga alusega, palju nõrgemaga kui Nurmi rekordi-jooksus, suutis ta saavutada aega 14.36,6. Võib arvata, et värske meheena oleks ta samades oludes võinud rikkuda kindlasti 14.30 piiri, näidates aega 14.23—14.27 vahel. Selle tõenduseks vaja vaid meelutuletada, kui kergesti Hannes on võitnud Bouini kahel võistlusel kus neil ühesugused tingimused. Berliinis 18.4.1912 jättis Hannes teda 7500 mtr. võistluses pool ringi maha ja 15.7.1912 ei jaksanud murdmaajooksus Bouin Hannesele poolt maadki järel pidada. Ja et need Bouni kaotused ei ole mitte liig pikast maast tingitud, tõendub asjaolu, et veidi varem oli B. säädnud just ilmarekordid 10.000 meetris ja tunnijooksus. Hannese paremust tõendab ka asjaolu, et reedel 12. juulil, 5000 mtr. ja murdmaajooksu vahepääl oli ta jooksnud ilmarekordi 3000 mtr. eeljooksus ja lõpujooksus võitnud sarnast tugeva lõpuga meest, kui Kiviait, 9½ sekundiga.

Eelpool tõendasin, et Hannes sarnases vormis kui Stockholmis, oleks suutnud 5.000 mtr-il säada rekordit 14 23—14 27 vahele; pean seda enam väheseks kui liiaks temale. 1500 mtr-is oleks Hannes vaevata võinud rikkuda sarnases vormis 4 min. piiri. Ta oli Eläintarha väljal jooksnud 1500 mtr. 4 08,7, selajal, kui ta 5000 mtr. jooksis 15.20 samal väljal. Ja 1912 aastal on ta võrratult parem kui 1911 a. Kui ta suutis Kiviati, II. auhinna saajat

1500 mtr. jooksus, 3000 mtr. võita $9\frac{1}{2}$ sekundiga, on raske uskuda, et ta talle 1500 mtr-ki oleks kaotanud. Igatahes oleks tal suuremad lootused olnud 1500 mtr. võitmiseks Stockholmis kui Nurmil Antverpenis.

Ei raatsi vaikides mööduda sellest, mida Hannes oleks suutnud saavutada, kui ta ei oleks Ameerika sõiduga rikkunud ennast. Esiteks ei saanud ta Ameerikas tarvilikku puhkust Stockholmi väsimuste järel, milleks vähemalt $1\frac{1}{2}$ kuud

tagasi vana, 70-aastate inglise sportlase Montague Shearmani kirjutust:

„Pääsüü, mida nüüdisaja rekordide järjestamisele ette heita, mis ülistab rekordi vaid sellepärast, et see on „rekord“, on see, et sarnane tegevus on ebasportline ja on rikkunud meie jooksjad. Iga võistluse püügi on see, et mees on mehe vastu. Võistlus ja püügi võita mitte kaotada, on see mis toob esile võistluse põnevuse, ilu ja kestvuse. Võistluses ühejõulis-tega ja parematagagi muutub mees pare-

PAAVO NURMI

oleks kulunud. Teiseks ei ole Ameerika ebatasane ilmastik sünnis pikamaajooksjale. Kolmandaks halvenes Hannese stiil, nii ideaalne kui ka see praegugi või 1914 a. oli, ei ole tal seda kergust ja sulavust mis 1912 aastal.

Tõenäolik on, et Hannes, püüdes kodus ja olümpiavormis oleks võinud näidata järgmisi saavutusi: 1500 mtr. — 3.55.; 3000 mtr. — 8.25; 5000 mtr. — 14.20; 10.000 mtr. — 30.20, kui aga mitte ka alla poole tunnigi.

Kuid jooksjad ei arvustata sportlastena mitte ainult aegade ja rekordide järel. „Ajad ei ole mööduandvad“ ütles mulle Hans Braun Stockholmis 2.7.12. Mõistsin tema ütelust paremini, lugedes aastat viis

maks ja tunneb rõõmu omast võidust. See on juba vanadest helleenidest saadik austatav ja lugulauludes ülistatav. Rüütli-aegust päle kunni tänapäevani on see tegur, mis kasvatanud Inglise rahva mehi-seks, olgu selle eest tänu rüütlitele, mõõgameestele, poksijatele ja jooksjatele. Nüüdsed spordiharrastajad (1898) laulavad kiidulaule enam meestele, kes ülivõimsalt võitnud nõrki vastaseid, kui neile, kes väikse ülekaaluga võitnud ühejõulisi vastaseid. Kui see rüütli-aegus oleks nii olnud, ei oleks paremaks mitte peetud seda, kes valmis oli igaühe vastu välja astuma, vaid seda kes lühema aja jooksul oleks pööranud pahurpidi paarkümmend hernehirmitist“.

(Järgneb).

Intervjuu uue haridusministri, hra A. Veidermanniga.

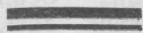
Sportlaste informeerimiseks uue Vabariigi Valitsuse vaadetega meie spordiliikumise kohta, pööras käesoleva lehe toimetaja hra haridusministri poole, kes lahkelt järgmisi rõõmustavaid teateid ei keeldund andmast:

„Minu tegevusaeg on olnud“, ütles hra haridusminister, „veel liialt lühikene, et tutvuneda igakülgset meie sportliste päevaküsimustega ja puudustega, ja otsustavaid samme nende parandamiseks ette võtta. Siiski lähen mina omis vaadetes kehakultuuri kohta mitmeti omast eelkäijast lahku. Kõigepäält hindan mina kehakultuuri samavääriliselt kui teisi meie kultuurelu avaldusi, nagu teadust või kunsti, ja leian, et tema arendamine ja toetamine otsekoheks riigihuviks on. Ses mõttes olen ma algatust annud kavade ja seaduse eelnõude väljatöötamiseks mitmetel, minu meelest esimese järgu tähtsusega, aladel. Kõigepäält leian ma tarvidust, et kultuurkapitaali kasutamine saaks laialdasemale alusele seatud, et ka sportlised organisatsioonid tema kasutajate hulka

saaksid arvatud, kuna nad teatavasti varem kokkuseatud nimekirja üles ei olnud võetud, niisama ka pensioni seaduses teadlaste ja kunstnikkude kõrval sportlased ei saaks unustatud.

Edasi leian ma väga tähtsaks meie kehakultuuri süvenemisele, et Tartu ülikooli juurde kehakultuuri osakond saaks asutatud, kus teadusliselt sporti saaks käsitatud, uurimusi tehtud ja spordiõpetajaid ettevalmistatud, nagu umbes Helsingi ülikooli juures. Kavade ja eelarve väljatöötamiseks olen pööranud juba ülikooli õpejõudude poole. Kui juba põhimõttelik otsus on tehtud, on tema elluviimine, olgugi küllalt kulukas, ainult aja küsimus.

Riiklise abiraha määramisel, mida käesoleval aastal eelarves 500.000 mk. ette on nähtud, pööran meie sportlase keskesituse poole, nende soovide kuulda saamiseks, samuti ka eeltoodud küsimustes. Kordan veel, et kõige suuremaid tagatise meie sportlase liikumise arenemisele loodan tekkivat meie kultuurkapitaalist.“

Göteborgi Rootsi mängud,

mida teatavasti eeloleval suvel Göteborgi linna 300-aastase juubeli puhul peetakse, näivad arenevat suurimaks sportlaseks sündmuseks pääle Antverpeni, niihästi osavõtjate kvantiteedi kui ka kvaliteedi poolest. Võib ennustada isegi ägedamaid võistlusi neist, sest et sinna pääle teiste ka Keskriigid on kutsutud.

Viimane asjaolu kipub ka poliitilistes sfäärides laini lööma, kõigepäält prantsus marurahvuslises spordiajakirjanduses, eesotsas „L'auto'ga“. Säältpoolit tehakse ette-

heitide rootslastele sarnase „ettevaatamatu sammu“ üle, — kuidas võida prantslased Göteborgi tulla, kui säält ka sakslased ja austrialased on. Rootslased („Svensk Idrott“) jällegi puudutavad prantslaste õrna kohta, rüütlimeelsust ja toetuvad läbirääkimiste pääle Ameerika ja Itaaliaga, kes meeldi sarnase lepituskatse poolt on. Sakslased kihistavad aga naerda peosse, vaadates päält prantslaste ägedust ja rootslaste diplõomaatlisi seletusi ja igatsevad endi keskel väga sinna, neil on lootus

Spordi- ja mänguabinõude kauplus

Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus

Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

prantslasi lüüa. Üldine arvamine on, et sinna niihästi kõik vaenulikud ja erapooletud riigid kokku tulevad ja sport ennast rahvusvaheliselt ka diplomaadina näitab.

Kuidas on lugu nüüd meie Eestiga, kas on ka meil mõtet ja tarvidust sinna oma nina torkida?

L. P.

*Dr Lauri Pihkala,
populaarne Soome sporditeadlane,
kelle teos, „Spordi õpetus“, lähemal
ajal eestikeelse tõlkena ilmub.*

Sarnast küsimust on ka soome aja- kirjandus käsitanud ja Dr. L. Pihkala on asjatundlikult väitnud, et soomlased peavad neist, kui proovikatses Pariisi jaoks, osa võtma. Samast põhimõttest oleks ka meie osavõtt tingitud: küpsuseksam Pariisi jaoks, näha missugusel alal meie võime läbilüüa, ja siis viimistlust sellele alale anda. Samuti oleks see paras paik meie spordi autoriteedi kinnitamiseks, sääl on terve sportline ilm koos ja ärajäämisega kustutaksime oma nime spordirahvuste tahvlilt.

Aineliselt ei tohiks see ettevõtte just kohutav olla: laevasõidu suudame vast kuidagi väljamuggeldada, kuna ka korterid ehk hinnata saame. Jääks ülalpidamise kulud. Need ei tohiks aga üle 150—200 tuhande tõusta (10—15 mehe pääle), ja seda raha vast ikka kuidagi leidub.

Nimetatud võistlused ei oleks muidugi jälle õpereisuna mõeldud neile, „kel ilusad silmad ja hääd anded“, vaid just vanadele meistritele, et tutvuneda oma kardetavamate vastastega, sest sellest ei ole tõesti küllalt kui meil „kümneprotsendilisi“ markasid olümpiafondi korjatakse ja mehi ilma igasuguse ettevalmistuseta kui põrsaid Pariisis kotist välja lastakse. Tuletagu meelde, et meie mitmed otsustavad esinemised on äpardunud just vilumatuse tõttu.

Võistlustega ühel ajal peetakse suur üldine näitus, laulupidu ja Põhjamaade võimlemispidustused, milles 8—10 tuhat võimlejat loodetakse esinevat. Vast oleks ehk mõtet sinna ka mingit huvireisu korraldada?

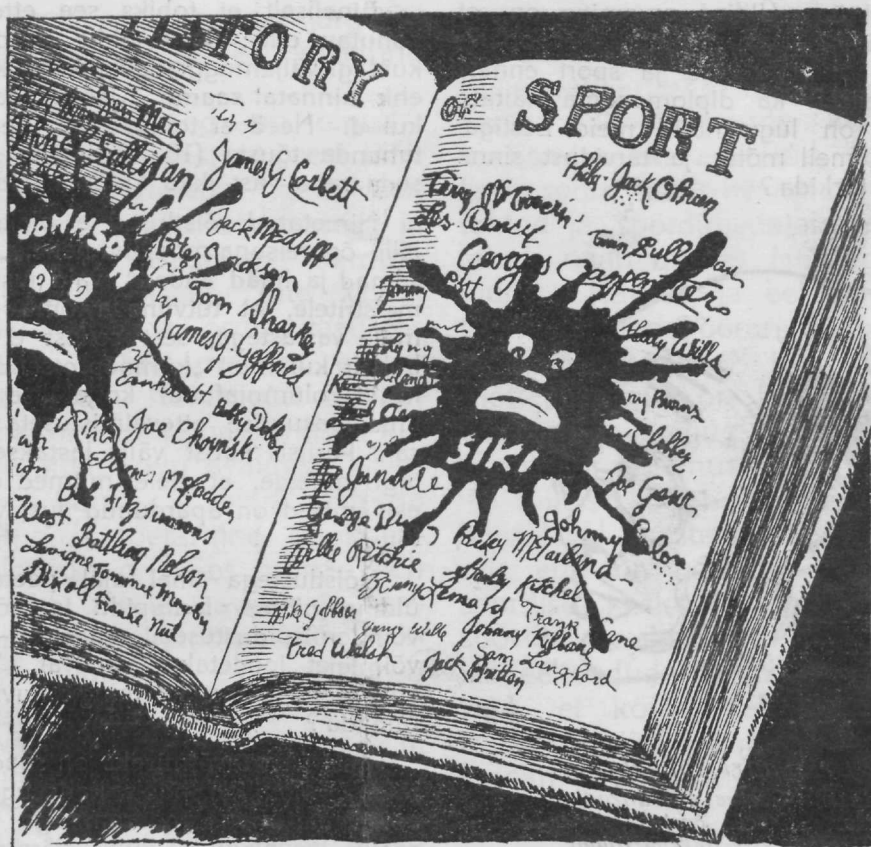
Kutseid osavõtmiseks on saadetud korraldava komitee poolt kahesuguseid: 1) võistlejate arvu määramisega (kes vist rootsi laevnikkude kulul pärale toimetatakse) ja 2) üldkutsed üksikute maade spordiliitudele. Esimesse liiki kuuluvad: Rootsi (23 meest), Norra (12), Daani (11), Soome (10), Saksa (10), Tsheho-Slovakia (5), Austria (9), Ungari (6), Itaalia (3), Hispaania (3), Portugaal (2), Shveits (4), Prantsus (7), Belgia (7), Hollandi (9), Inglis (8), Austraalia (2), Kanaada (2), L.-Aafrika (2). Teise liiki: Island, Eesti, Latvia, Poola, Rumeenia, Jugo-Slaavia, Kreeka, Egiptus, Luksemburg, P. Ameerika Ühisriigid, Argentiina, Brasiilia, Tshiili, Kuuba, Jaapani, Hiina, Meksika, Persia, Siiam ja Türgi.

H. T.

Carpentier-Siki võistluse järelkaja.

Matsh mis teatavasti ootamatult Carpentier kaotusega lõppes, on suuremaid laineid spordiilmas löönud, kui ükski teine kunagi varem. Prantslased ei suutnud kuidagi oma ebajumala kaotust seedida ja hakkasid põhjusi võistluse tühistamiseks otsima.

Pariisi tagasi jõudes selgub, et asi on isesuguse pöörde võtnud. Prantsus „isamaalastele“ on kinofilm appi tulnud, suudetakse tõendada, et Siki on otsustava löögi tegemisel valevõtet tarvitanud. Poksi-liit diskvalifitseerib Siki 9 kuuks ja jätab ilma kõigist tiitlitest. Nüüd aga võtab as;

Ameerika spordiajakirjandus on väga ärritatud Carpentier—Siki võistluse tagajärjest ja leiab, et mõlemad neegrikuulsused Johnson ja Siki ainult skandalistid olla, ning tindiplekkidena spordi ajalooraaamatusse teiste kuulsate nimede hulka püsima jäävad.

Carp ise näitas ka murtud mees olevat, tõusid kuulujutud, et ta võistluslava jäädavalt jätab ja ärilisele tegevusele pühendub. Inglis lehed teatasid, et ta saadud vigastuste järel ei suudagi enam endisesse vormi tõusta. Vahepeäl reisib Carp Berliini ja Riiga, soetab kaubanduslisi sidemeid Venemaaga allumiinium-nõude vabrik osanikuna ja aitab Riias mängupõrgut asutada.

rahvuslase ilme, toetub põlisele mustavalge raassi vastolule. Senaator M. Diagno võtab Siki oma kaitse alla ja püüab saadikutekojas mõjuda, et see sunniks poksi-liitu oma otsust tagasi võtma. See ei lähe aga läbi. Nüüd teatab Siki, et terve võistlus pettus on olnud ja tagajärje kohta varem Carpentier kasuks kokku lepitud. Siki pidi neljandal roundil kaotama. „Mul on ka naine ja väike laps“, ütleb Siki, „ja

ma olin aineliselt sunnitud sarnast sammu astuma". Alles võistlusel, kolmandal roundil, muutnud Siki oma otsust ja tulnud arvamisele, nähes et Carpentier kaunis nõrk on, et ta võites võib rohkem teenida.

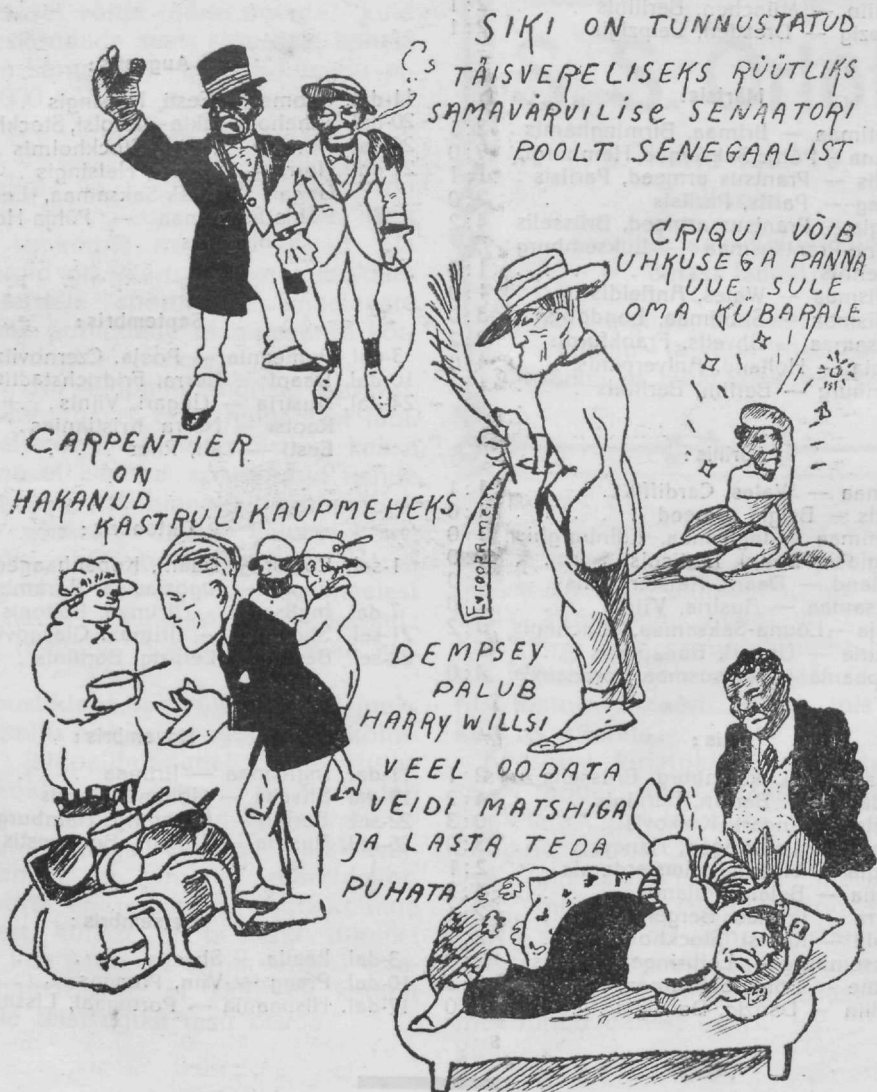
Saatuslik neljas round. Carpi jõud, kes Siki pettust ei teadnud aimata, on lõppemas ja ootab allaandmist. Descamps, Carpi manager, jookseb Helli, Siki manager, juurde ja seletab ärritatult midagi ning püüab Sikile märku anda. Seda tõendab jälle kinolint Kuid allaandmist ei tule ja varsti järgneb Carpi täielik kaotus

Carpentier ja Descamps eitavad täielikult sarnast kokkulepet ja nimetavad häbemataks valeks. Igatahes näib aga sarnasel kokkuleppel alus olevat, sest osa ajakirjandust on küsimuse ülestõstnud, kas ei tuleks Carpi diskvalifitseerida ja Ameerika

poksiliit ei luba enam Carpentier't Ameerikasse võistlema lasta kui asi selgunud.

Täielikult on asi praegugi veel selgusetu ja raugub vist sarnasena. Nüüd teatab aga Pariisi leht „Matin“, et Carpentier ja Siki olla kontraktile uue matshi asjus alla kirjutanud, mis nende paremuse peab otsustama. Puhast sissetulek läheks häätegevaks otstarbeks. Revansh peetakse Pariisis 15 veebruari ja 15 märtsi vahel. See saab vist jälle sportlase ilma kihevile ajama.

Omalt poolt arvame, et Carpentier küll Sikist ikkagi parem on ja oma ettevaatamuse ja edvistamise tõttu kaotas. Võib ka võimalik olla, et kokkulepe tagajärje kohta olemas oli, sest elukutseliste telgitagustes sünnib seda tihti. Igatpidi mõjub aga see matsh Carpentier hiilguse pääle tumestavalt.

Mida poksilmas kuulda.

Suuremad jalgpallivõistlused Euroopas 1922 aastal.

Jaanuaris:

1-sel. Põhja-Saksamaa — Põhja-Holland, Hamburgis	5:1
Berliin — Haag, Haagis	1:1
Praag — Põhja-Böömimaa, Praagis	6:1
Pariis — provints, Pariisis	1:1
8-dal. Lõuna-Inglismaa — Põhja-Inglismaa (asjaarmastajad), Londonis	4:3
Praag — Böömimaa, Praagis	13:1
15-dal. Itaalia — Austria, Milanos	3:3
Luksemburg — Prantsusmaa, Luksemburgis	3:2
Prantsusmaa — Belgia, Colombis	2:1
21-sel. Inglismaa — Wales, Swansea	7:0

Veebruaris:

5-dal. Shotimaa — Wales, Wrexhamis	1:2
12-dal. Saksamaa — Lääne-Shveits, Lausannes	4:2
26-dal. Itaalia — Tshehoslovakkia, Turinis	1:1
Berliin — München, Berliinis	2:1
Leipzig — Dresden, Leipzigi	2:1

Märtsis:

4-dal. Shotimaa — Iirimaa, Birminghamis	2:1
5-dal. Lõuna — Põhja Saksamaa, Hamburgis	7:0
11-dal. Inglis — Prantsus armeed, Pariisis	1:1
12-dal. Praag — Pariis, Pariisis	2:0
Belgia — Prantsus armeed, Brüsselis	4:2
Lääne-Prantsusmaa — Luksemburg Rennis	1:0
13-dal. Inglismaa — Wales, Anfieldis	1:0
20-dal. Inglismaa — Shotimaa, Londonis	3:0
26-dal. Saksamaa — Shveits, Frankfurdis	2:2
Belgia — Holland, Antwerpenis	4:0
Hamburg — Berliin, Berliinis	1:4

Aprillis:

1-sel. Iirimaa — Wales, Cardiffis	1:1
Inglis — Belgia armeed	1:0
8-dal. Shotimaa — Inglismaa, Edinburghis	1:0
15-dal. Belgia — Daani, Lüttichis	0:0
17-dal. Holland — Daani, Amsterdamis	2:0
23-dal. Saksamaa — Austria, Viinis	2:0
Põhja — Lõuna-Saksamaa, Münchenis	3:2
30-dal. Austria — Ungari, Budapestis	1:1
Hispaania — Prantsusmaa, Bordeaux's	4:0

Mais:

7-dal. Brüssel — Luksemburg, Brüsselis	2:1
14-dal. Budapest — Berliin, Berliinis	4:2
Poola — Ungari, Krakovis	0:3
Elsass — Lothringen, Nancy	3:0
17-dal. Belgia — Holland, Amsterdamis	2:1
21-sel. Itaalia — Belgia, Milanos	4:2
28-dal. Norra — Iirimaa, Bergenis	2:1
Poola — Rootsi, Stockholmis	2:1
Luksemburg — Lothringen, Eschis	2:0
Lääne — Põhja-Saksamaa, Essenis	5:3
Berliin — Danzig, Danzigis	6:0

Juunis:

4-dal. Rootsi — Soome, Helsingis	4:1
8-dal. Belgrad — Bukarest	8:0
10-dal. Norra — Prantsusmaa, Kristiaanias	3:2
11-dal. Austria — Shveits, Viinis	7:0
Iirimaa — Norra, Kristiaanias	3:1
Tshehoslovakkia — Daani, Kopenhaagenis	3:0
14-dal. Norra — Prantsusmaa, Kristiaanias	7:0
15-dal. Shveits — Ungari, Budapestis	1:1
23-dal. Rumeenia — Jugoslaavia, Bukarestis	2:1
28-dal. Jugoslaavia — Tshehoslovakkia, Agramis	4:3

Juulis:

2-sel. Saksamaa — Ungari, Bochumis	0:0
14-dal. Ungari — Soome, Helsingis	5:1
22-sel. Rootsi — Norra, Kristiaanias	2:0

Augustis:

11-dal. Soome — Eesti, Helsingis	10:2
20-dal. Tshehoslovakkia — Rootsi, Stockholmis	2:0
26-dal. Norra — Rootsi, Stockholmis	0:0
27-dal. Norra — Soome, Helsingis	3:1
Ungari — Kesk-Saksamaa, Leipzigi	5:2
Põhja-Saksamaa — Põhja-Holland, Groningenis	6:1

Septembris:

3-dal. Rumeenia — Poca, Czernovitzas	1:1
10-dal. Daani — Norra, Fridrichstadtis	3:3
24-dal. Austria — Ungari, Viinis	2:2
Rootsi — Norra, Kristiaanias	5:0
Eesti — Läti, Riias	1:1

Oktoobris:

1-sel. Rootsi — Daani, Kopenhaagenis	2:1
Poola — Jugoslaavia, Agramis	3:1
7-dal. Inglismaa — Iirimaa, Boltonis	5:1
21-sel. Shotimaa — Iirimaa, Glasgovis	3:1
22-sel. Berliin — Leipzig, Berliinis	3:2

Novembris:

11-dal. Inglismaa — Iirimaa	4:0
19-dal. Shveits — Holland, Bernis	5:0
22-sel. Berliin — Hamburg, Hamburgis	1:1
26-dal. Austria — Ungari, Budapestis	2:1

Detsembris:

3-dal. Itaalia — Shveits	2:2
10-dal. Praag — Viin, Praagas	6:4
17-dal. Hispaania — Portugaal, Lissabonis	4:2

Auhinnata sport.

Missugune sportlane ei tahaks omi võimisi alati auhindadega kroonituna näha. See on arvatavasti peategur sportlase harjutamisel ja võistlusel, paremale saavutusele paremat auhinda omada. Mitte ainult esimesed, vaid ka teised ja kolmandad, mõnikord ka kaugematelegi kohtadele jäänud võistlejad saavad iga võistluse lõpul auhindadega kroonitud. Nii on see kergejõustikus, raskejõustikus, ujumises, tennisel, ühe sõnaga igas spordiharus, kus konkurents asjaarmastajatele võimaldud on. Ainult jalgpallis on see teisiti. Siin ei ole mängijal ühtegi au ehk mälestusmärki loota, olgugi et just tema võimisi publikumi poolt soojalt tervitakse. Ainult kord aastas võib talle see au osaks langeda, meistrivõistluse võitja märki omada, kuid hulga meeskondade seest sarnasele kohale pääseda on sama hää kui võidulaenu piletiga 250.000 võita. Ja selle märgi ostmiseks tuleb mängijal aasta läbi võistelda, et lõppude lõpuks ikkagi sellest ilma jääda. Harva leidub üksikuid selliseid, kes oma mängijatele ülesnäidatud teenuste eest seltsi ehk osakonna märgi kingivad. Ja needki märgid on väärtusetu metalltükikesed, mis teistele sportlastele annetatavate kuld ja hõbe auhindade ning peekrite kõrval mitte midagi ei maksa.

Suurem osa jalgpallimängijaid sammuvad aga „auhinnata“ oma hiilgeajast läbi. Mitmed neist on hulk maavõistlusi kaasa teinud, ilma et isamaa spordijuhid nende teenusi hindaks. Auhinnaks jääb mängijale päälle võistlust ainult valutav haav, murtud põlv ehk muu vigastus. Varsti ununeb vigastud mängija kõikide meelest ja vähest harva räägitakse oma keskel: „vaat', oli mängija see ja see, vaat' kus mängis!“

Kergejõustiklane võib ühe hooaja jooksul sama palju auhinde koguda, kui kolmkümmend jalgpallimängijat oma elutee kestvusel kokku. Mõne aasta pärast täidab jooksja ehk hüppaja terved kapid mitmesuguste auhindadega. Viimasel ajal avaldakse arvamisi, et sarnane „märkidekorjamine“ spordi enese huvides mitte kohane pole. Ühest küljest on ta siiski tululik: Sportlane, kes näeb, et tema võimisi asjakohaselt hinnatakse, ei satu nii kergelt mõtte päälle teistsugust tasu otsida.

Meie jalgpalli harrastavad seltsid peaks ka kord mõtte päälle tulema omi mängijaid vähemalt kord aastas iseäraliselt austada. Ehk küll seltsid suuri summe mängijate igakülgse varustamise päälle kulutavad, ei tohiks see mõõdupuuks olla, sest samad summad toovad mängijad võistluste sissetuleku näol kümnevõrra tagasi. Meie jalgpallimängijad oleks rahul, kui nende seltsi poolt aasta kestvusel ükski mälestusmärk annetataks, mis vanemas eas mälestuseks oleks mängija karjäärist

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

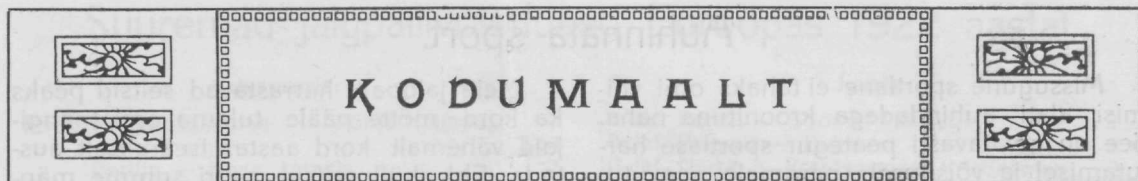
S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovib spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülrikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

Eesti jalgpalli liit peaks samal kujul kõigile esivõistlustest osavõtjatele väikesed mälestusmärgid annetama, iga märk selle aasta numbriga, millal võistlusi peetud. Kui märgi annetamine aineliselt kulukas, siis vähemalt igale mängijale lihtsal paberil trükitud diplom anda, mis suuremat kulu ei sünnita.

Käesolev kirjatükk pole kirjutatud mitte selles mõttes, nagu peaks jalgpallimängija tingimata iga võistluse järel märgi ehk auhinna saama. Siin on jutt ainult vähestest, kuid iseäralistest mälestusmärkidest, mida iga jalgpallimängija oma ehk võõra seltsi poolt mingi võistluse ehk tähtpäeva puhul peaks saama ja mis mängijale hääks mälestuseks edaspidises elus möödunud päivist oleks.

EESTI SPORDI KESKLIIT.

Spordi Keskliidu asutamise vajadus tekkis päevakorrale ühes eriliitude eristumisega sennisest spordiseltside keskesitusest — Eesti Spordiliidust, s.o. juba läinud kevadest või talvest, mil Talvespordi ja Jalgpalliliit kujunesid. Üksikute liitude tekkimise põhjuseks oli asjaolu, et Eesti Spordiliit, koosseisv ainult viiest valitud seltside esitajaist, ei suutnud hoogsalt paisuva liikumise, ligi 50 erispordiseltsi tegevust küllalt otstarbekohaselt juhtida, niisama ka liigtöötamine liidu juhatusliikmetele koormavaks muutus. Kujunesid Talvespordi, Jalgpalli, hiljem Tennise ja Keskliidu moodustamise järel, Kerge-, Raske- ja Veespordi liit, mis eriliitudest järelejäänud alapid endasse koondas, päale nimetuses ettetoodute veel jalgrattasporti, võimlemist jne. Nende eriliitude läbikäimise korraldamiseks, tegevuse ühtlustamiseks ja üldtegevõtete teostamiseks asuti Keskliidu loomisele, missugune initsiatiiv Spordiliidule usaldati. Põhikirja kokkuseadmise, kinnitamise ja asemikkude valimisega kulus suvi ja sügis. Vast 16-dal detsembril võisid eriliitude asemikkude kogude poolt valitud isikud Spordi Keskliidu asemikkude koguna kokku astuda, et endi keskelt Liidu juhatus, sportlaste poolt tunnustatud kõrgemat sportlist võimu moodustada ja temale juhtnõre anda.

1923 aasta päale valitud üheksaliikmeline juhatus jagas 18-dal dets. omavahel ametid järgmiselt ära: esimees — hra Lanekorb (Jalgpalli liit), esimehe abid — hrad Kauba (K. R. ja V-spordi liit) ja Dr. Krause (Tennise liit), kirjatoimetaja — hra Villemson (Talvespordi liit), kirjatoimetaja abi — hra Lepikson (Talvespordi liit), kassahoidja — hra Vöntso (Talvespordi liit), varahoidja — hra Reinans (Jalgpalli liit), raamatukogu hoidja — hra Tammann (Talvespordi liit) ja ametita liige — hra kapt Tõnson (K. R. ja V-spordi liit).

Päämistele ning esimeste ülesannetena seadis Liidu juhatus omal: staadioni küsimus, olümpia komitee moodustamine, Keskliidule kuuluva varanduse ja Eesti Spordilehe ülevõtmine K. R. ja V-spordi

liidult (end. Spordiliidult) ja vahekorra loomine Vabariigi Valitsusega.

Kõigi sportlaste soov on muidugi, et tõsine tööhimu ja üksmeel Liidu juhatuses valitseks ja eeltoodud põhipaneva tähtsusega küsimused Eesti spordiliikumise kohta õnnelikku lahendamist leiaksid.

*

E. S. S. KALEVI UUS KODU.

Meie vanem ja perekam spordiselts — E. S. S. Kalev on suutnud, omale seltsiruumid muretseda ja sellega ühes endist, kõigi spordiharrastajaile hästi tuntud spordivälja Vene turu ääres laiendada, millega tegeliku sammu ajakohaste nõuetele vastava sportlase keskkoha asutamiseks on astunud. Selle soetamisel tuleb tänulik olla Tallinna linnavalitsusele, kes kergendatud tingimistel end. „Lootuse“ seltsimaja ja ruumika aia rentimise temale võimaldas.

Juba suvel alustati töid spordivälja kordasäädmiseks, tarbetuks saanud hoonete mahakiskumise, pinna tasandamise ja puude mahavõtmisega, ning seltsimaja ruumide ümberehitamisega sportlisteks otstarbeteks, mis kunni talveni on kestnud.

Külma tulekul kattis jää avara välja suurima liuväljana Eestis ja detsembri kuus jõuti sisemiste ehitustöödega nii kaugemale, et uusi ruume pidulikult avada võidi. Neis leiavad aset raskejõusliku harjutamise, pesemise, hõõrumise, riietamise, söögi, elamise ja büroo ruumid ja edaspidi avar võimlemise saal, mis tänavu liuvälja garde-roobina kasutatud on.

Ruumide avamisõhtule oli kogunud 100 isiku ümber — „Kalevi“ juhatus, osakondade juhatused, teiste spordiseltside ja liitude, Valitsuse, linnavalitsuse, ajakirjanduse ja teiste seltskondliste organisatsioonide esitajad. Koosviibimine oli sõbralik ja elav ja kestis üle kesköö.

Peetud kõnedest on tähelepanemisväärne „Kalevi“ esimehe kapt. Tõnsoni oma, kes seltsi juhtivaid põhimõtteid ja tulevikusihte valgustas:

Seltsi ülesandeks on noorte kogumine, neile soodsate olude ja võimaluste loomine kehaliseks ja vaimliseks arenemiseks, laialdase mänguplatsidevõrgu soetamine, kodumaa tutvustamine rännakute ja laagritega, isamaalise vaimu ja mehisuse kasvatamine, suurejoonelise „Kalevite kodu“ asutamine, kuhu leiaksid aset võimlemis-saalid, jõustiku ja teaduslised kabinetid, pesemise, suplemise, lugemise ja koosviibimise ruumid jne.

Loodame, et sarnased suurejoonelised kavatsused mitte ainult kavatsusteks ei jää, vaid „Kalev“ neid temale omase jõu ja energia juba lähemas tulevikus teostada suudab ja oma kultuurilistest püüetest uue hiilgava tõenduse annab.

Selleks jõudu!

*

SPORT LÄÄNEMAAL.

Paadrema on üks kaugematest kodumaa nurkadest. Teda on ka Eesti siberiks nimetatud oma kauguse tõttu raudtee-

jaamadest. 1917 aastal olid Paadremal ainult 4—5 meest, kes sporti harrastasid ja seda salaja kusagil lepikus, nii kui kadunud Lurich omal ajal, et rahva poolt mitte väljanaerdud saada. Nüüd on aga nende ümber koondatud kaunis suur ringkond noorimehi, kes suvel jalgpalli löövad ja kergejõustiku alal harjutusi teevad. Ei puudu neil ka omatraitud ketas ja kuul, raskustõstmiseks kiviratastega kang.

6. jaanuaril korraldasid nad pidu sportlase eeskavaga, mida täiesti kordaläinuks võib pidada Pääle lühikese näidendi esinemat 12 noormeest püramiidides, raskustõsteid tehti kivipommidega ja ilmaadlust näitasid 3 paari, milles külalistena Tallinna Kalevi liikmed Kusnets ja Gipsle esinesid. Rahvas, keda rohkesti esimest spordipidu oli vaatama kogunud, võttis sportlaste esinemisi suurte kiiduavaldustega vastu. Lõpuks demonstreeris Gipsle pidusaalis ilusõitu roolikutel.

Teised vallad võiksid Paadremast eeskuju võtta.

Läänlane.

Raskejõustik.

V. S. SPORT'I RAHVUSVAHELISID MAADLUSVÕISTLUSED

2. ja 3. detsembril l. a.

õnnestusid osavõtu kui ka tagajärgede poolest hästi. Väljaspoolt Eestit võtsid osa 4 soomlast, nende hulgas ka tuntud Arthur Lindfors, kes Antverpenis keskaalus II koha rootslase Vestergreni järel omandas. Üldiselt paistis, et meie mehed edenenuid on ja Soome maadlejate keskmise tasapinnaga (nagu maadlejad Haanpää, Sjögren, Ekholm on) ühejõulised või isegi paremad on. Silma paistab meie meestel ikka vähenenud treening, mis töö lõtvuses ja katkendlikkuses väljendub — ei suudeta 20 minutit kui võistlust, ühesuguse hoo ja leidlikkusega läbi viia, on mõned võtted ja siis algab üksteise kaelas ripnemine ja parteis võimalikult pikem vastase pääl lamamine, mis kindel töövõidu pant. Kui esimese 10 min. jooksul veel „riskeeritakse“

võtteid teha ei juleta seda teise 10 min jooksul enam, siis püütakse töövõitu „väljatrügida“, vastast ninali tõmmata, tõugata, matilt välja lükata ja hästi ähkides ja puhkides edasi tammuda. Vähekomponentsete kohtunikkude puhul saavutab siis „suurem töötaja“ töövõidu, olgugi et teine võtete algatuse ja korrektsema töötamisviisi poolest paremaks tuleks tunnustada. Mäletan, et Soome spordi ajakirjanduses hiljuti elavad vaielused olid, kas „töövõit“ või „paremusvõit“, ja vist asjatundlikumad „paremusvõidu“ poole kaldusid.

Sümboolisemad ja lootustandvamad mehed võistlustel olid: Väli, Kusnets, Loo. Iseäranis vastab viimane modern-maadleja nõuetele — pika, sitke ja saleda kehaga, hää vastupidavuse, loodusliku jõu, julguse ja meeldiva töötamisega. Hääd on kahtlemata ka Värter, Praks, Uik ja Kruusenberg.

Auhinnad jagunesid järgmiselt:

Sulgkaalus:	Keskkaalus:
1. Väli (Tall. Sport)	1. Wärter (Tall. Sport)
2. Haanpää (HAK)	2. Ekholm (HAK)
3. Volt (Tartu Kalev)	3. Kasakov (Tartu Kalev)
Kergekaalus:	Poolraskekaalus:
1. Praks (Tall. Sport)	1. Lindfors (Akillis Porvo)
2. Kusnets (Tall. Kalev)	2. Loo (Tall. Sport)
3. Üik (metsik)	3. O. Steinberg (Rakv. Kl.)

* * *

Kui oleks tarvidus Eesti „representatiiv meeskonna“ kokkusaadmiseks kas olümpiaadi või mõne muu suurema võistluse jaoks, siis oleks vist praegu järgmised mehed väljavalitavad: Sulgkaalus — Pütsep (Tall. Kal.), Väli (Tall. Sport), reservis Volt (Tartu Kalev); kergekaalus — V. Ternestin (Tall. Sport), Kusnets (Tall. Kal.), reservis Praks (Tall. Sport); keskaalus — R. Steinberg, Wärter (mõl. Tall. Sport), reservis Kasakov (Tartu Kal.); poolraskekaalus — Kruusenberg (Tall. Kal.), Loo (Tall. Sport), reservis Adof (Tartu Kal.); raskekaalus — Kukk (Tall. Sport), Sirk (Tartu Kal.), reservis Blumberg (Tartu Kal.).

*

Üldiselt olid tagajärjed:

V. S. SPORTI RAHVUSLISI TÕSTE-VÕISTLUSI

Tallinnas 6. ja 7. skp võib saavutatud tagajärgede kui ka publikumi osavõtu tõttu täielikult kordaläinuiks lugeda. Parematest saavutustest oleks nimetada: G Ernesaksa Eesti rekordi kahega rebimises 195,3n, ja A Puusaagi ühega tõuet 213,9 n., mis ilmarekord oleks, kui lätlase Rauska senni kinnitamata tagajärge, 220 n, mitte arvesse võtta. Üldiselt on Puusaag tublisti edenedud ja annab lootusi Pariisi olümpiaadiks. Arvatavasti ei tee kogusumma 1.100 n. talle varsti enam suuremat raskust, see võiks teostuda tõstetega:

kahega surumine	195 n.
ühega rebimine	177 „
„ tõukamine	220 „
kahega rebimine	220 „
„ tõukamine	293 „

Kokku 1.105 n.

Ka Kikkas, Schmidt ja Milder olid hääd. Meeldiv tutvus oli pärnulanane Tamm, kellest raskekaalus palju suuremaid tagajärgi loota võib

Järje № №	Võistleja nimi ja kaal	Selts	Võistleja kehakaalus	Surumine kahega	Rebimine ühega	Tõukamine ühega	Rebimine kahega	Tõukamine kahega	Summa	Auhind
Sulgkaal										
1.	G. Ernesaks	V. S. Sport	146,5	158,7	146,5	189,2	189,2	232,0	915,6	I
2.	E. Liibusk	Tartu Kalev	143,0	152,6	122,1	146,5	140,4	201,5	763,1	II
3.	R. Pärn	V. S. Sport	143,0	146,5	122,1	134,3	146,5	—	549,4	III
Kergekaal										
1.	A. Schmidt	E. S. S. Kalev	160,5	183,1	158,7	195,3	189,2	256,4	982,7	I
2.	E. Vanaaseme	Tartu Kalev	163,5	195,3	140,4	170,9	189,2	244,2	940,0	II
3.	K. Kõiv	E. S. S. Kalev	155,2	189,2	134,3	158,7	177,0	238,1	897,3	III
4.	M. Oley	Pärnu Tervis	160,7	158,7	146,5	170,9	170,9	232,0	879,0	—
Keskaal										
1.	S. Hallop	Tartu Kalev	178,5	201,5	164,8	207,6	213,7	256,4	1044,0	I
2.	A. Puusaag	„ „	179,5	183,1	152,6	213,7	207,6	274,7	1031,7	II
3.	E. Mikk	V. S. Sport	181,0	177,0	122,1	152,6	164,8	219,8	836,3	III
Poolraskegaal										
1.	J. Kikkas	Tartu Kalev	186,0	201,5	158,7	183,1	207,6	268,6	1019,5	I
2.	O. Milder	V. S. Sport	186,5	201,5	122,1	189,2	201,5	268,6	982,9	II
3.	A. Annuk	E. S. S. Kalev	193,0	195,3	140,4	183,1	201,5	244,2	956,5	III
Raskekaal										
1.	H. Tammer	E. S. S. Kalev	235,0	213,7	177,0	201,5	232,0	299,1	1123,3	I
2.	K. Raag	V. S. Sport	216,0	195,3	152,6	195,3	195,3	262,5	1001,0	II
3.	M. Tamm	Pärnu Tervis	228,5	201,5	128,2	158,7	183,1	244,2	915,7	III
4.	O. Kaltmann	V. S. Sport	227,0	—	146,5	201,5	195,3	250,2	793,5	—

*

LATVIA ESIVÕISTLUSED TÕSTMISES.

1—3 detsembrini 1922 a.

(Väljavõte parematest tagajärgedest).

Osavõtja nimi ja kaal	Surumine kahega	Rebimine ühega	Rebimine kahega	Tõukamine ühega	Tõukamine kahega	Summa
Sulgkaal						
A. Vevers	183	122	158	171	207,5	841,5
Kergekaal						
E. Rudsitis	171	128	158	152	232	841
Keskkaal						
A. Osolinsch	207,5	171*)	213,5*)	195	281	1068
E. Rauska	195	158	195	220**)	281	1049
Poolraskek.						
J. Jordans	183	158	195	201,5	281	1018,5
Raskekaal						
K. Leilands	220	177*)	244	189	281	1111

Märkus: *) Latvia rekordid; **) ilmarekord.

Väljaspool võistlust säadis A. Vevers sulgkaalus Latvia rekordi tõukamises parema käega — 183,1 n. ja Osolinsch keskkaalus parema käega rebimises — 174 n.

Ad. Flum.

SHVEITSI ESIVÕISTLUSED TÕSTMISES.

16 ja 17 detsembril 1922 a.

(Väljavõte parematest tagajärgedest)

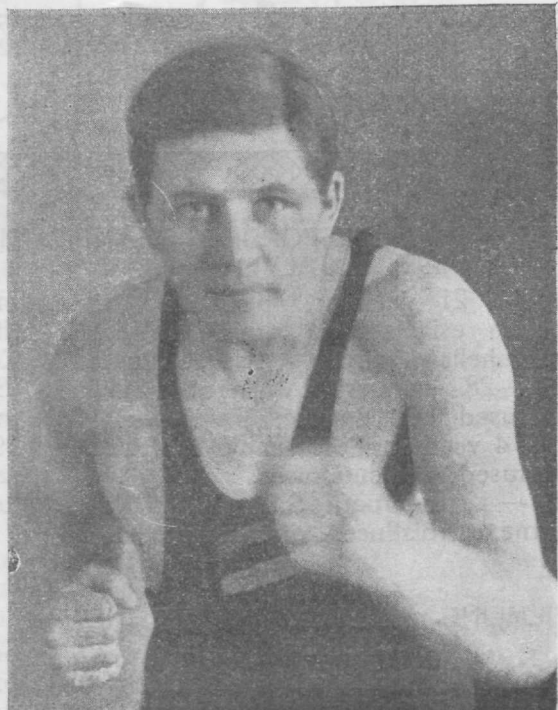
Osavõtja nimi ja kaal	Rebimine ühega	Tõukamine ühega	Rebimine kahega	Surumine kahega	Tõukamine kahega	Summa
Sulgkaal	⌘	⌘	⌘	⌘	⌘	⌘
Henri Graf	152,6	152,6	195,3	207,5	256,4	964,4
Kergekaal						
J. Jacquenoud	164,8	189,2	189,2	189,2	244,2	976,6
Keskkaal						
Ch. Bolliger	158,7	183,1	195,3	183,1	256,4	976,6
Poolraskekaal						
Anton Bock	183,1	219,7	207,5	219,7	268,6	1098,6
Raskekaal						
Ulrich Blaser	170,9	225,9	225,9	232,0	280,8	1135,5

H. Graf.

ARTHUR KUKK,

praegune parem Eesti raskekaalu poksija. Tal seisab veebruari kuus matsh ees Soome meistri Lindiga. Võistlus peetakse Helsingis ja puhas sissetulek läheb Soome olümpia fondi.

Huvitav on Kuke sportlist karjääri tähele panna: alates kiirusutamise ja rattasõiduga, tõustes siis kaunis kõrgele maadluses, on ta nüüd poksi pääle üle läinud, kus tal hääd välja-vaated näivad avanevat.

Metsikus.

Noorsoo ajakiri „Uudismaa“, mis „Tara-pita“ haputaigat tagant järele sõtkub, on oma viimases numbris õige palju tähelepanu pühendanud spordile, paaritades teda kino ja sirkusega, ja näeb temas suurt vaenlast „naiivsele Unistus-Vaimule“, kes „tegevat elu“ juhib. Kirjutuse lõpp pudeneb sümbolistlikku uttu ja rappa ja ei ole mõtet teda säält välja koukima hakata. Rahu temaga!

Ajakirja lõpuosas on aga sarnane metsik kukerpall, mille lugemisel tahtmatult naerma pahvatad. Laseme „Uudismaad“ kõneleda:

— Suvel Tallinnas peet Eesti kergejõustiku esivõistluste kirjeldusist „Päeva-lehes“ loeme järgmist: „60 meetri jooks naistele . . . Ägeda rebimisega tuli esimeseks T., kes aga metsikuse (sic!) tõttu meistriks ei tulnud . . .“

Nii nii! Meie naised teevad spordis suuri edusamme, röömustagem ainult! Sport! Sport! Sport on terve, sport on ilus, sport on püha! Kui sporti mainitakse siis ärge keegi enam sõna kõnelgu! Kuigi see vahel viib „metsikuseni“, kuigi

selle juures kehailu ja harmooniat tõstvast tõsisest noorusspordist enam midagi üle pole jäänd, kuigi kadund on iga plastilikkus, ah, mis rääkida veel sellest, iga naiselikkuski. —

Lõpusaavutus on: — Terves kehas terve vaim — metsikus kehas metsik vaim, ergo: elagu metsikus! —

Nii, nii! Väga tabavalt öeldud. Nende tabavate ridade kirjutaja ei ole aga kahjuks teadnud, et „metsikus“ spordis mitte otsekoheses mõtte metsikust ei tähenda, mitte karvupidi rebimist, kriipimist, tõukamist jne. vaid hoopis midagi muud — nimelt 6-kuulist ülemineku aega ühest seltsist teise, mil võistleja ei uut ega vana seltsi võistlustel edustada ei saa.

Kardan aga, et kirjutus mis naisi väga halvakspanevas valguses paista laseb, tõesti nad viimaks faktiliselt metsikuks ajab sarnaste kirjutuste autorite vastu. Sellepärast minu, kui kogenud mehe sõbralik hoiatus: nooredmehed hoidke metsikute naiste eest ja ärge laske nende viha endi vastu teps mitte süttida!

H. T.

MITMESUGUST

TÄHTSAMAD TALVESPORDI VÕISTLUSED 1923 a. TALVEL.

20 — 21 jaanuar, Kristiaanias: Euroopa esivõistlused iluisklemises ja rahvusvahelised kiiruisutamise võistlused.

27 — 28 jaanuaril Viinis: Maailma esivõistlused iluisklemises.

3 — 4 veebruaril Hamaris: Euroopa esivõistlused kiiruisutamises.

11 — 12 veebruaril Stockholmis: Maailma esivõistlused kiiruisutamises.

*

ÜLEILMLINE BILJARDI TURNIIR NEW-YORGIS

lõppes Willie Hoppe võiduga. Teiseks tuli Jack Schaeffer ja kolmandaks Roger Conti.

*

NEW-YORGI 6-PÄEVALISTES RATTAVÕISTLUSTES

on võitnud Goulet (Austraalia) — Belloni (Itaalia), teiseks Brocco — (Prantsus) Coburni (Ameerika) ja kolmandaks Egg (Shveits) — Eeatoni (Ameerika) jättes. Esimeste poolt sõidetud maa pikkus oli 3952 km. Võistlustest võtsid ka tuntud sakslased Rütt-Lorenz osa, kuid pidid kastkema Lorenzi raske vigastuse tõttu.

*

L' AUTO

poolt toimepandud ankeedi järel tunnistab prantsus rahvas suurimaks ilma sportlaseks Jean Bouini, kes 37.000 häält sai. Tema järgmine oleks Carpentier.

Erapooletul päältvaatajal näib asi kent-sakana, sest teatavasti on Soome jooksjad Hannes Kolehmainen kui ka Nurmi Boui-nist kaugelt paremad, ja näitab ainult üli-suurt rahvuslist egoismi.

*

156 MEEST ALLA 48.1!

Norra „Idraetslivi“ teatel olla ilmas 156 meest, kes 500 mtr. uiskudel alla 48.1 sek., 48 puhtalt jooksnud. Neist oleks: norra-lasi 102 (paremad O. Mathiesen 43.4 ja R. Larsen 43.6), soomlasi 24, (par. C. Thun-berg 44.1 ja J. Vikander 44.4), rootslasi 15 (par. M. Öholm 44.8 ja A. Blomquist 45.2), venelasi 6 (par. N. Stunnikoff 45.1 ja O. Kalinin 45.2), Austrialasi 2 (T. Boh-ver 45.0 ja F. Schilling 47.8), hollandlasi 2 (J. Eden 47.8 ja Barning 47.8), sakslasi 2 (J. Seyler 47.0 ja J. von Salzen 47.2), daanlasi 1 (Soerensen 47.0), ungarlasi 1 (M. Munno 47.6) ja shveitslasi 1 (Koffler 48.0).

*

409.131 JALGPALLIMATSHI

on pidanud Saksa meeskonnad läinud hooaja jooksul, milles 24.206 meeskonda 5.727.834 mängija, vahekohtuniku ja liini-mehega on esinenud. Võistluste jooksul on juhtunud 917 õnnetut juhust, seega iga 1000 võitluse kohta 2,21 juhust.

*

ITAALIA — SAKSAMAA

vaheline võistlus Milanos 1-sel jaanuaril s. a. lõppes ootamatult Itaalia võiduga 3:1. Kunni veerand tund enne lõppu juhtis mängu Saksamaa tagajärjega 1:0. Siis aga hakkasid lõunamaalased vaimustat-ud 20.000-lise päältvaatajatehulga õhutu-sel pääle suruma ja suutsid sakslasi „näost ära lüüa“. Tuleb tähendada, et Itaalia uus tõusev suurus jalgpalli alal on ja 1921 aastast saadik kaotust pole saanud.

*

JOIE RAY,

kuulus keskmaajooksja, keda hiljuti elu-kutseliseks tunnistati, on poksijaks haka-nud. Hiljuti oli tal esimene matsh Chica-gos, kus ta oma vastast Jack Rollat puh-talt võitis. Ray näidanud võistluses suurt tehnilist vilumust ja kergust.

*

CHARLES HOFF

ilmameister kepphüppes treenerib talvel poksi ja esines hiljuti junioride võistlustel.

*

KRAEMER,

Soome parim kõrgushüppaja, kes 187 sm. saavutanud, on elukutse poolest suurtüki-väe ohvitser ja komandeeriti hiljuti 3 aas-taks Prantsusmaale sõjakooli. Roots-lased näevad selles olümpiamängude treeningu võimaldamist.

*

HJERTBERG,

kuulus Rootsi treener, kes Ameerikas vii-bis, jõudis hiljuti kodumaale, et läbirääki-misi pidada treeneri kutse vastuvõtmiseks rootslaste ettevalmistamiseks Pariisi olümpiaadile. Palgatingimiste asjus ei suude-tud aga kokku leppida ja H. mõelda treer-eriks minna Hollandisse. H. nõudis 15.000 rootsi krooni aastas, kuna valitsus nõus oli 800 kr. kuus (üle 70.000 Emk.) maksm.

*

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

ANDREAS STADLER,

tuntud Viini sulgkaalu tõstja on säädnud uued ilmarekordid parema käega tõukes 87,5 kg. (208,6 n.) ja kahe käega tõukes 112 kg. (273,3 n.). Et aga Austria praegu rahvusvahelisse tõsteliitu ei kuulu, ei ole rekordide kinnitamist loota.

*

KARL SVOBODA,

ilmakuulus Viini atleet, on nüüd 41 aasta vanaduses pikaldase haiguse järel sunni-tud jõustiku alalt eemale jääma. Svobodal on vabas stiilis hulk suursaavutusi, mille-dest siin järgmised tähtsamad toome: kahega tõuge, võõra abiga rinnale tõste-tud, 192,5 kg. (469,7 n.) 1912 a.; kahega

tõuge, üksinda, 185,6 kg. (452,9 n.,) 1911 a.; 180,7 kg. kolm korda järjest tõugatud; 160 kg. kaks korda surutud jne.

*

ANTON ZEISIK,

on paraegusaja vene parem sportlane ja paljulubav jõud mitmevõistlustel. Mees on 186 sm. pikk, sale ja tugev. Tema paremad saavutused on 100 mtr. — 11,2, 200 mtr. — 23,2, 400 mtr. — 52,8, 1500 mtr. — 4,48, kaugus 660, kõrgus 1,75, kuul — 22,15, ketas 3807, oda 50,91.

Hää edu võiks tal olla viievõistluses.

EESTI TALVESPORDI VÕISTLUSTE KAVA.

Jaauuaris:

- 1—2. Tall. Kalev rahvuslised jääpallivõistlused
5—6. „ „ „ „ „ „
6—7. „ „ Harjumaak esiv kiiruisutamises
„ Tartu Kalev, Tartumaak. „ „
7. Narva „ Virumaak. „ „
14. V. S. Sport, Harjumaak. „ jääpallis
„ Narva Kalev, Virumaak. „ „
21. Tall. Kal., Rahvusvahel. võist. iluuisutamises
„ Narva Kal, Rahvuslised „ „

Veebruaris:

- 3—4. Talvespordi Liit, Eesti esiv. kiiruisutamises
4. Tall. Kalev, Harjumaak esiv. suusatamises
„ Narva „ Virumaak. „ „
11. Talvespordi Liit, Eesti esiv. iluuisutamises
„ Viljandi spordiühing, Viljandimaak. esivõistl. kiiruisutamises
„ „ „ „ Viljandimaak. esivõistl. suusatamises
18. Talvespordi Liit, Eesti esivõistl. jääpallis
24—25. Tartu Kalev, „ „ suusatamises.

Märkus: Võistlustel, mis eelvõistlusi vajavad, on kindlaks määratud päev lõpuvõistluse päev.

PEREKONNALEHT

„KODU“

IV AASTAKÄIK.

Veel täna

astuge lähemasse postkontorisse ja tellige omale **Perekonnaleht „KODU“ 1923. a. peale.** Posti kaudu tellimine on kõige hõlpsam ja kättesaadavam, ning ei lähe lugejale kallim maksma kui otsekohe tellides.

„Kodu“

ilmub ka käesoleval 1923. aastal 2 korda kuus hulga piltidega päevasündmustest, tegelastest, rahvaelust jne, ning mitmekesise lugemismaterjaaliga. Paljude lugejate poolt avaldatud soovile vastu tulles on toimetuse ajakirja sisu märksa suurendanud ja selle tõttu ilmuvad igas nris kaks suuremat juttu, millest üks pikem valitud romaan. Esimesest 1923. a. nrist peale hakkab ilmuma kuulsa Ameerika naljakirjaniku Mark Twain'i jutustus „Tom Sawyeri imelikud juhtumised“ kunstnik A. Albo tabavate joonistustega, mida ükski kirjanduse ja humoori sõber ei jäta lugemata.

Ühenduses olles paremate väljamaa kunstriikiasutustega tahab „KODU“ tuua käesoleval aastal kodumaa kunstnikkude tööde värvilisi reproduktsioone. Püüdes oma lugejatele kirjandust kättesaadavaks teha, mureseb „Kodu“ kõigile aastatellijatele raamatuid kuni 20% hinnaalandusega. Kõik tellijad saavad hinnata kaasandena suure laua- ja seinakalendri.

Tellimise hind:

aastas (24 nrit)	Mrk	500.—
pooles	„	12 „ 250.—
veerand	„	6 „ 125.—
Üksik Nr.	Mrk.	30.—

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused linnades ja maal. Üksikud nrid müügil raamatukauplustes, aja lehemüüjatel ja raudtee raamatukapides.

Toimetuse ja talituse:

Tallinnas, Lai t. 38. Tel. 18-66.

E. T. K.

EESTI TARVITAJATE KESKÜHISUS

ASUTATUD 1917 AASTAL.

PÄÄKONTOR: TALLINNAS, VIRUVÄRAVA PUIESTEE 15.

TELEGRAMMID: „ESTOKO“.

ÜLERIIKLINE TARVITAJATE- JA MAJANDUSÜHISUSTE OSTU-MÜÜGI,
OMA TÖÖSTUSE JA NÕUANDE KESKKOHT. RAHVUSVAHELISE
KAUBAVEO, KINNITUSE JA TOLLIMISE TALITUS.

LADUD — KÕIGIS KODUMAA LINNADES JA SUUREMATES
— — — — — KESKKOHTADES. — — — — —

LIIKMED — 254 ÜHISUST 278 KAUPLUSEGA JA 105.000
— — — — — ÜKSIKLIIKMEGA. — — — — —

— OSAKAPITAAL — 50 MILJONI MARKA. —

LÄBIMÜÜK 1922 A. 12 KUU JOOKSUL — LIGI 2
— — — — — MILJARDI MARKA. — — — — —

OSTAB JA MÜÜB: PÖLLUTÖÖRIISTU JA MASINAID. KUNST-
VÄETUSAINEID. TOIDUAINEID J. M. PÖLLUSAADUSI. MAJA-
TARBEID. RAUDA JA TERAST. PETROLEUMI, NAF-
TAT JA MÄÄRDEÖLISID. RIIDE- JA PUDU-
KAUPA. NAHA JA TUBAKAUPA.
KOOLI- JA KONTORITARBEID.

OMA TÖÖSTUSETTEVÕTTED:

KALATÖÖSTUSASUTUSED — TALLINNAS, BALTISKIS, SAAREMAAL,
KOLGAS JA RAMMUSAAREL.

KARTULI-, VILJAKOHVI- JA VEINITÖÖSTUSED JA AIANDUS —
PÕLTSAMAAL, JA SAEVESKI — TALLINNAS.

E. T. K. LIIKMEKS VÕETAKSE KÕIKI TARVITAJATE- JA MAJANDUS-
ÜHISUSI JA PÖLLUMEESTESELTSIDE KAUBANDUSOSAKONDI.

Kõige parem sõber sportlastele

on

Lauve

shokolaad,

sest tema on sportlastega ühes enne ja pärast

- - - wõistlust, kui ka wõistluse ajal. - - -

„EESTI SPORDILEHE“
Jõulunumbris on eksi-
kombel

„Kuld Lõvi“

omanikuna

KARL ASSMANN

toodud, kuna peab
olema

Ernst Assmann,

mida siinkohal õiendame.

V. Resev-Resel

Toompuiestee 19, Tallinn.

Kõnetraat 20-19

Soovitab: suuski, suusakeppe, soome
kelke, suusasaapaid, uiske, sooje kanc-
sunisi, hokkeykeppe ja palle, basket-
palle jne., võimlemise ja suvespordi
abinõusid.

Esitajad:

Pärnus,	võiml. õp. F. Nordgren,	Lõuna tän. 14.
Rakveres,	„ „	K Lieberg,
		Tartu tän. 5.
Kuressaares,	„ „	Elmik, gümn.
Viljandis	„ „	Pihlak, „